

KONFERENCIA ÉS ELŐADÁS A SZENT LÁSZLÓ-LEGENDA ASPEKTUSAIRÓL

Tőkés Lóránt unitárius lelkész és művészettörténész, valamint Dobai Gábor tartalmas és izgalmas előadásokat tartottak a középkori magyar falfestészet egyik legjelentősebb témájáról, a Szent László-legendáról és annak ikonográfiájáról. Az esemény központi kérdései között szerepelt a legenda megjelenése a középkori magyar templomi falképeken, a lovagi eszmény szerepe a korszakban, a restaurálás és megőrzés kihívásai, valamint a női szereplők, különösen a megmentett lány ikonográfiai jelentősége. Az előadásokat követően egy rövid konferencia keretében a résztvevők megvitatták a témához kapcsolódó újabb kutatási eredményeket és lehetséges perspektívákat.

Tőkés Lóránt előadásában a Szent László-legenda ikonográfiájának részleteit mutatta be a középkori magyar falfestészetben. Részletesen elemezte, hogyan ábrázolták a király legendáját a Kárpát-medence templomaiban, különös tekintettel azokra a jelenetekre, amelyek a kun vitéz elleni csatát és a lány kiszabadítását mutatják be. Az előadás során szó esett a különböző régiókban megjelenő stilisztikai eltérésekről, valamint arról, hogy milyen hatások érvényesültek az ábrázolásokban. Külön figyelmet kapott a falképek szimbolikája és az, hogy milyen üzenetet közvetítettek a középkori hívők számára.

Dobai Gábor a lovagi eszményt és annak jelentőségét elemezte a középkori Magyarországon. Rávilágított arra, hogy a Szent László-legenda nemcsak vallási, hanem társadalmi és politikai szempontból is fontos volt, hiszen a lovagi erényeket – mint a bátorság, a becsület és az önfeláldozás – példázta a korabeli közönség számára. Az előadás bemutatta, hogyan kapcsolódott a lovagi kultúra a keresztény értékekhez, és miként erősítette a király szentként való tiszteletét. A legendában megjelenő harci jelenetek kapcsán szó esett a középkori fegyverhasználatról és harcmódról is, valamint arról, hogy ezek milyen hatással voltak a művészi ábrázolásokra.

A következő előadás a középkori templomi falképek restaurálásának és megőrzésének kérdéskörére fókuszált. A szakértő részletezte a konzerválási technikákat, valamint azokat a kihívásokat, amelyekkel a restaurátorok szembesülnek. Kiemelt figyelmet kapott a festmények állapotának felmérése, a károsodások okai és a modern technológiák szerepe a megőrzésben. Az előadók rámutattak, hogy a középkori templomi falképek nem csupán művészeti értéket képviselnek, hanem kulturális örökségünk fontos részei, ezért megővésük kiemelt feladat.

Az esemény egyik különösen érdekes témája a női szereplők megjelenése volt a Szent László-falképeken. Az előadás a megmentett lány alakját és annak ikonográfiai jelentőségét elemezte. A kutatók rámutattak, hogy a női szereplő nem csupán a király hősiességének passzív tanúja, hanem szimbolikus jelentéssel is bír, hiszen a keresztény hit és a közösség védelmének allegóriájaként is értelmezhető. A megmentett lány ábrázolásának különböző változatai és azok stíláriai eltérései is részletes vizsgálat tárgyát képezték.

Az előadásokat követően egy rövid konferencia zajlott, ahol a résztvevők megvitatták a témában zajló legújabb kutatásokat, valamint azokat a lehetőségeket, amelyek a középkori falképek további tanulmányozására és megőrzésére vonatkoznak. A beszélgetés során szó esett a régészeti feltárások jelentőségéről, a digitalizálás és 3D rekonstrukció lehetőségeiről, valamint arról, hogy miként lehetne a nagyközönséget még inkább bevonni a kulturális örökség megőrzésébe.

Összességében az esemény rendkívül tartalmas és informatív volt, amely nemcsak a művészettörténet és restaurálás iránt érdeklődők számára nyújtott értékes információkat, hanem a történelmi és kulturális hagyományok megértéséhez is hozzájárult.

**Az Európai Unió
támogatásával**

CONFERENCE AND LECTURE ON ASPECTS OF THE LEGEND OF SAINT LÁSZLÓ

Lóránt Tőkés, Unitarian minister and art historian, and Gábor Dobai gave meaningful and exciting lectures on one of the most significant themes of medieval Hungarian wall painting, the legend of Saint László and its iconography. The central issues of the event included the appearance of the legend in medieval Hungarian church murals, the role of the chivalric ideal in the era, the challenges of restoration and preservation, and the iconographic significance of female characters, especially the rescued girl. Following the lectures, the participants discussed new research results and possible perspectives related to the topic in a short conference.

In his lecture, Lóránt Tőkés presented details of the iconography of the legend of Saint László in medieval Hungarian wall painting. He analyzed in detail how the legend of the king was depicted in the churches of the Carpathian Basin, with particular attention to the scenes depicting the battle against the Cumans and the liberation of the girl. The presentation discussed the stylistic differences that appeared in different regions and the influences that prevailed in the depictions. Special attention was paid to the symbolism of the murals and the message they conveyed to medieval believers.

Gábor Dobai analyzed the ideal of chivalry and its significance in medieval Hungary. He highlighted that the legend of Saint Ladislaus was important not only from a religious but also from a social and political perspective, as it exemplified the virtues of chivalry – such as courage, honor and self-sacrifice – for the contemporary audience. The presentation showed how the culture of chivalry was connected to Christian values and how it strengthened the veneration of the king as a saint. In connection with the battle scenes appearing in the legend, the medieval use of weapons and fighting methods were also discussed, as well as how these influenced artistic depictions.

The next presentation focused on the issue of the restoration and preservation of medieval church murals. The expert detailed the conservation techniques and the challenges that restorers face. Special attention was paid to assessing the condition of the paintings, the causes of damage and the role of modern technologies in preservation. The speakers pointed out that medieval church murals not only represent artistic value, but are also important parts of our cultural heritage, and therefore their preservation is a priority task.

One particularly interesting topic of the event was the appearance of female characters in the St. Ladislaus murals. The presentation analyzed the figure of the rescued girl and its iconographic significance. The researchers pointed out that the female figure is not only a passive witness to the king's heroism, but also has a symbolic meaning, as it can be interpreted as an allegory of the Christian faith and the protection of the community. The different versions of the depiction of the rescued girl and their stylistic differences were also the subject of detailed examination.

The presentations were followed by a short conference, where the participants discussed the latest research on the topic, as well as the possibilities for further studying and preserving medieval wall paintings. The discussion covered the significance of archaeological excavations, the possibilities of digitization and 3D reconstruction, and how the general public could be more involved in the preservation of this cultural heritage.

Overall, the event was extremely meaningful and informative, not only providing valuable information for those interested in art history and restoration, but also contributing to the understanding of historical and cultural traditions.

**Funded by
the European Union**